

PĚT RAD aneb Výkon trestu odnětí svobody lze podmíněně odložit

S **SERIÁL DENÍKU PRÁVNÍ PORADNA**

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku. Časťokrát si však ani neuvědomujeme, že ona konkrétní záležitost v sobě skrývá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak se mohlo na počátku zdát.

Trest odnětí svobody je bezpochyby nejprísnejším trestem, který lze v trestním řízení uložit, trestní zákoník však dává některým odsouzeným možnost se tomuto trestu vyhnout, a to v tom smyslu, že výkon trestu odnětí svobody odsouzenému podmíněně odloží.

Co všechno sebou obnáší podmíněný výkon trestu odnětí svobody a za jakých podmínek je možné ho uložit, si uvedeme v tomto článku.

Rada první

Trest odnětí svobody lze podmíněně odložit pouze u trestů nepřevyšujících tři léta.

Soud může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta, jestliže vzhledem k osobě a poměrům pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že k působení na pachatele, aby vedl řádný život, není třeba jeho výkonu.

Podmíněně odložit lze tak výkon trestu odnětí svobody

pouze u přečinů. Povolení podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody se ovšem netýká výkonu ostatních trestů uložených vedle tohoto trestu.

Rada druhá

Při podmíněném odsouzení je odsouzenému stanovena vždy zkušební doba.

Při podmíněném odsouzení stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

Podmíněně odsouzenému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu také uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodně obhaceni získané trestným činem.

Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

Doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, se započítává do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odsouzení pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo souhrnného trestu nebo společného trestu za pokračování v trestném činu.

Rada třetí

Podmíněný odklad výkonu trestu může být uložen i s dohledem.

Je-li třeba zvýšeně sledovat a kontrolovat chování pachatele a poskytnout mu potřebnou péči a pomoc ve zkušební době, může soud podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta za současného vyslovení dohledu nad pachatelem. I pro podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody s dohledem platí stejné podmínky jako pro klasický podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, to znamená, že je odsouzenému stanovena zkušební doba v rozmezí jednoho až pěti let, během níž se musí odsouzený osvědčit, jinak může soud rozhodnout o přeměně trestu na nepodmíněný.

Rada čtvrtá

Pokud se odsouzený ve zkušební době neosvědčí, může soud rozhodnout o vykonání trestu.

Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněně odsouzený v platnosti, i když odsouzený zavadl příčinu k nařízení výkonu trestu, a

- stanovit nad odsouzeným dohled
- přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí

překročit horní hranici zkušební doby, nebo

- stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

Rada pátá

Pokud soud neučiní žádné rozhodnutí do jednoho roku od uplynutí zkušební doby, má se za to, že se odsouzený osvědčil.

Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby žádné rozhodnutí, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil. Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen, to znamená, že se vykonaný trest nebude objevovat ve výpisu z rejstříku trestů. Rozhodne-li však soud, že se trest vykoná, musí rozhodnout zároveň o způsobu výkonu trestu.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů: Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Rubrika Pět rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka - www.pravnilinka.cz.

Nepřehlédněte

Deník se po krátké pauze vrací k oblíbené rubrice Pět rad. V pondělí se v právní poradně dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích a čeho se naopak vyvarovat. Příští téma: Trestání mladistvých pachatelů